

אני מיישור לך את השיניים?

האם הרופא שמעניק לכם טיפול אורתודונטי (יישור שיניים) קיבל הכשרה מתאימה? לא תמיד • לאחרונה נפתח קורס בן 14 מבגשים, המציע להכשיר לכן כל רופא שיניים • בכירים בענף: "זה תחום שצריך ללמוד אותו שנים. אף קורס קצר לא יכול לעשות את זה" • "אנחנו מלמדים לטפל רק במקרים פשוטים", משיבים מארגני הקורס

איור: מירה ג

בכל מקרה של טיפול אנחנו ממליצים לברר קודם מי הרופא, איזה שם יש לו ומה אומרים עליו המטופלים האחרים, משיב ד"ר זוסמן. בכל מקרה, אומר ד"ר בליץ, כראי שהציבור יזהר. "ערה אחת מהפציינטים שלי מגיעים אלי אחרי טיפולים כושלים של רופאים זתרים", הוא אומר. "ריבם לא יודעים שהרופאים שטיפלו בהם השתמשו בהם בתור שפני ניסיון. לכן כראי לוודא לפני הטיפול שהרופא הוא בעל תואר מומחה מטעם משרד הבריאות, ולא בעל תעודה שניתנה לו בקורס פרטי".

בין טייס ג'מבו לנהג אוטובוס, אומר ד"ר בליץ. החוק הישראלי, כמו ברוב מדינות העולם, קובע כי כל רופא שיניים יכול להתמחות באחד מתשעה מקצועות רפואיים, שאחד מהם הוא אורתודונטיה. לימורי אורתודונטיה נמשכים שלוש שנים וחצי, והסטודנטים המתמחים בכך לומדים, בין השאר, את תהליך הגדילה וההתפתחות של הלסתות, מציגים פרויקטים טיפוליים ועוברים בבתי חולים.

פרופ' הרברט יודס, דיקן בית הספר לדנטוריה באוניברסיטת תל-אביב: "הקורס שלנו לאורתודונטיה הוא קורס מאוד אינטנסיבי וכרמה גבוהה. הרופאים הלומדים אצלנו מקבלים ידע רחב בתחום הניתוחי ולומדים מתי ואיך לטפל בכל פציינט. אף קורס בן 14 מפגשים, ולא משנה מי המומחים שמעבירים אותו, לא יכול להעביר את כל החומר הזה".

ד"ר מרטין לא מתרגש מהביקורת. "בארה"ב מאוד מקובל שרופא שיניים רגיל עוסק באורתודונטיה", הוא טוען. "חוק זה, אני לא מלמד את הרופאים להיות מומחים. אני רק נותן להם כלים לעסוק ביישור שיניים, כדי שיוכלו לטפל במקרים רגילים ופשוטים. ברור שאת המקרים הקשים צריך להפנות למומחים". נתוני משרד הבריאות מראים, כי כיום רשומים בישראל 113 אורתודונטים מומחים, מבין 7,000 רופאי שיניים מוכרים. שיעור המומחים בקרב רופאי שיניים, מודים במשרד הבריאות, נמוך במיוחד (רק 8 אחוזים, לעומת 38 אחוז בקרב רופאים בתחומים אחרים). יש המפנים אצבע מאשימה אל האורתודונטים, שאינם רואים להרחיב מספיק את שורותיהם. פרופ' יודס אומר: "אנחנו מכשירים אורתודונטים בהיקף וברמה המקובלת בכל העולם", הוא אומר. "הבעיה האמיתית היא שישאר מוצפת באורתודונטים שאין עליהם פיקוח וריבם מהם עוסקים בכך בלי ידע מתאים".

במשרד הבריאות אומרים שכל מקרה, האחריות לתיקון המצב אינה מוטלת עליהם. אין להם גם שום סיבה לפסול את הקורס והמתנדל כימים אלה. "כל זמן שהאנשים שמלמדים שם אינם עוסקים ברפואת שיניים ואינם מדגימים את מעשיהם על פציינטים, אין כל מניעה שימשיכו ללמד", אומר ד"ר שלמה זוסמן, סגן מנהל המחלקה לבריאות השן במשרד הבריאות. "אנחנו רוצים שרופאים יתמחו בתחומים שונים ויעמיקו את ידיעותיהם, ומאמינים שכאנשים רציניים, הם לא יקחו חלק בקורס מופקפק". ומה על הפציינטים, שאינם מודעים לרמת ההתמחות והמקצועיות של הרופאים?

מאת שרית רוזנבלום

האם זקוק לרכב, או נזקק בעבר, ליישור שיניים? האם ברקתם אם הרופא שנבחר לביצוע המשימה הוא מומחה ליישור שיניים (אורתודונט) או רופא שיניים רגיל? ברוב המקרים התשובה היא לא. בעיקר, משום שרוב הציבור אינו מודע להבדל בין רופא מומחה לרופא שאינו מומחה, וגם אם רובנו לא היינו רוצים למצוא את עצמנו בידיו של אדם שאינו מקצועי, החוק הישראלי אינו מוודא שזה מה שיקרה.

לא מכבר התרע על כך יו"ר האגודה האורתודונטית בישראל, ד"ר צבי בליץ, כשטען כי רופאי שיניים שאינם מומחים ביישור שיניים, עוסקים בכך. התוצאה, טען, היא נזקים חמורים ובלתי התיכנים הנגרמים לפציינטים. טיפול בלתי מיומן, הוזהר ד"ר בליץ, עלול לגרום, בין השאר, לבעיות קשות כתניכיים, לאיבוד שיניים ועוד.

לפני מספר חודשים קיבלו רופאי השיניים בישראל עלון מהודר בשפה האנגלית, שדיווח להם על תכרה פרטית בשם "פרי אראס", המעבירה קורס בן 14 מפגשים ליישור שיניים, כל מפגש נמשך שלושה ימים. את הקורס מעביר ד"ר וולטר מרטין, המוצג בעלון כמומחה בעל שם עולמי, שמלמד ברחבי העולם כבר 14 שנים. "ניסיונו העשיר, כלייתי אלפי שקופיות המתעדות מאות מקרים, יספקו למשתתפים בקורס את הבסיס המקצועי לטיפול אורתודונטי", מבטיח העלון. מומחים בתחום, כולל ראשי

הפקולטות לרפואת שיניים בתל-אביב וירושלים, לא קיבלו את העלון הזה בכריכה ומיהרו לשגר מכתב לציבור רופאי השיניים, המזהיר אותם מפני השתתפות בקורס. מחובתנו לציין, כתובים המומחים, "שטיפול אורתודונטי בעזרת מכשירים קבועים מחייב לימוד עיוני וניסיון קליני רב בתנאים אקדמיים, וניתן להשיג זאת רק במסגרת אוניברסיטאית בקורס של שנתיים מלאות לפחות. שימוש במכשירים קבועים על-ידי אנשים לא מיומנים עלול לסכן את בריאות הציבור".

למרות זאת, נראה שיש לקורס הצלחה, וממש בימים אלה נפתחה ביתה שני של תלמידיהם, רבים מהם עולים חדשים מחבר העמים. ערב הקורס איש לא טרח לברר את רמת המיומנות של התלמידים בתחום רפואת השיניים. אף גורם, ככלל זה משרד הבריאות, גם לא ברך מהי רמת הלימודים בקורס.

ד"ר מרטין טוען, שהתלמידים שלו מקבלים בסיס רחב לעבודה באורתודונטיה ובסיום הקורס יהיו להם כלים מקצועיים נאותים. אורתודונטים מומחים חולקים על דעתו. "השוואה בין מומחה לאורתודונטיה לבין רופא שיניים רגיל העוסק גם ביישור שיניים, כמוה כהשוואה

ד"ר בליץ, יו"ר האגודה האורתודונטית: "עשרה אחוז מהפציינטים מגיעים אלי אחרי טיפולים כושלים. רובם לא יודעים שהשתמשו בהם כשפני ניסיון"

העמותה לארועי החמישים למדינת ישראל
 מרכז הסברה
 עיריית ירושלים
 חטיבת עיצוין

כנס לוחמי חטיבת עיצוין יובל ה-50 למדינת ישראל

יתקיים ביום שני, כ"ט באייר תשנ"ח, 25.5.98 באתר גבעת התחמושת, ירושלים

- פוזמנים עם בני משפחותיהם:**
- מטח החטיבה, כולל כל יחידות המטה
  - גדודים מוריה, מכמש, בית חורון, 64, 68, 161, 163
  - יחידות חיל משמר, משמר בעס, ש.ה.ד, חברות
  - הגנה מרחבית גוש יעין, ים המלח (סדום ובית הערבה), מעלה ה
  - קרית ענבים, רמת רחל, מוצא, נוה יעקב, עטרות ורה הצופים
  - פלוגת יהונתן
  - איגוד החיילים המשוחררים בישראל (וממלחמת העולם השנייה)
  - "עמותת לוחמי העיר העתיקה"
  - יחידות הגדנ"ע - גדנעי ירושלים במלחמת העצמאות

ב ת כ ו י ת

17.30 - מפגשי יחידות (סימון מקום המפגש באתר)
 19.30 - עצרת

כנס גדוד מוריה - יתקיים באותו יום (25.5.98), בקרדו הסגור, היהודי, בעיר העתיקה בירושלים

בתנאי: 10.00-09.00, הסעות מחניון ממילא לרובע
 15.00-10.00, סיורים, עצרת מרכזית וארוחת צהריים
 באולם שיבת הכותל

כנס גדוד מכש - יתקיים באותו יום (25.5.98), בשעה 16.00